ئاژانسی موتەڵیع ڕاگەیەندراوی هاوبەش کە لەلایەن هەردوو سەرۆک وەزیرانی عێراق و چیکەوە دەرچووە بڵاودەکاتەوە

ئەمڕۆ پێنجشەممە، محەمەد شیاع سودانی، سەرۆکوەزیران و هاوتاکەی، پتر فیالا، سەرۆکوەزیرانی کۆماری چیک، بەیاننامەیەکی هاوبەشیان بڵاوکردەوە، کە تیایدا جەختیانکردەوە لەسەر بەهێزکردنی هاوکاریی دوو قۆڵی لە چەند بوارێکدا لەنێوان ئابووری، وزە، سەربازی، ئەمنی و کۆچبەری لەخۆگرتبوو.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرۆکوەزیران لە ڕاگەیەندراوێکدا کە بە ئاژانسی موتەڵیع گەیشتووە، ڕایگەیاندووە،سەرۆک وەزیرانی چیک پیتەر فیالا میوانداری سەرۆک وەزیرانی کۆماری عێراق محەمەد شەیاع سودانی کرد، لە چوارچێوەی سەردانە فەرمییەکەی سەرۆک وەزیرانی عێراق بۆ کۆماری چیک لە 13 ی شوباتی 2025دا.

پاش کۆبوونەوەی فەرمی نێوان هەردوو سەرۆک وەزیران، ڕاگەیەندراوێکی هاوبەش بەم شێوەیەی خوارەوە بڵاوکرایەوە:

پەیوەندییە دووقۆڵییەکان و هاوکاری هاوبەش

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد "هەردوو سەرۆک ستایشی مێژوویەکی دوورودرێژی دۆستایەتی و هاوکاری بەرهەمدار و فرە بواری نێوان هەردوو وڵاتیان کرد، و سەرۆک وەزیران فیالا پێزانینی خۆی بۆ

دەستکەوتەکانی ئەم دوایییەی حکومەتی عێراقی لە بەرقەرارکردنی ئاشتی و سەقامگیری و خۆشگوزەرانی ئابووری دەربڕی، بە ڕۆڵی پێشەنگایەتی عێراقەوە لە شەڕی دژی تیرۆردا .

لە لای خۆیەوە سەرۆک وەزیران بەڕێز سودانی ستایشی بەشدارییە گرنگەکانی کۆماری چیکی کرد لە هەوڵە نێودەوڵەتییەکانی لەچوارچێوەی هاوپەیمانی نێودەوڵەتی بۆ لەناوبردنی تیرۆریستانی داعش، هەروەها پاڵپشتیکردنی لە هەوڵەکانی ئاوەدانکردنەوە و گەشەپێدانی مرۆیی لە عێراق دوای شکستی داعش لە مەیداندا.

هاوکاری ئەمنی و بەرەنگاربوونەوەی تیرۆر

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد لەبەر ڕۆشنایی گۆڕانکاری بەردەوامی هاوبەشی ئاسایشی هەمەلایەنە لە نێو هاوپەیمانی جیهانی بۆ بەرەنگاربوونەوەی داعش، هەردوولا جەختیان لەسەر گرنگی بەردەوامی هاوکاری بەرەنگاربوونەوەی تیرۆر لەم چوارچێوەیەدا کردەوە هەم لەسەر ئاستی دوولایەنە و هەم لەسەر ئاستی فرە لایەنە بەت لە چوارچێوەی ڕێکخراوە نێودەوڵەتییە پەیوەندیدارەکاندا، هەروەها لایەنی عێراقی ستایشی ئەو هاوکارییە گرنگەی نێردەی ناتۆ لە عێراق و نێردەی ڕاوێژکاری یەکێتی ئەوروپا لە عێراق کرد کە کۆماری چیک بەشداری تێدا دەکات.

هاوکاری ئابووری

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد ،هەردوولا لەسەر بنەمای ڕێککەوتننامەی هاوکاری ئابووری و پەرەپێدانی بازرگانی نێوان حکومەتی عێراق و چیک پابەندبوونی خۆیان دووپاتکردەوە، بە بەهێزکردنی ڕۆڵ و کاریگەری لیژنەی هاوبەشی هاوکاری ئابووری نێوان هەردوو وڵات، کە بە هاوبەشی لەلایەن وەزارەتی پیشەسازی و کانزاکانی عێراق و وەزارەتی پیشەسازی و بازرگانی چیک بەڕێوەدەبرێت، بە ئامانجی پێشکەشکردنی ڕاسپاردە بۆ ڕەخساندنی دەرفەتی نوێ لە بوارەکانی بازرگانی و وەبەرهێنان و وزە و هاوکاری پیشەسازی و هەوڵدان بۆ بەدەستهێنانی بەرزترین ئاستی بازرگانی و وەبەرهێنانی هاوبەش لەنێوان هەردوو وڵاتدا.

ڕاگەیەندراوی هاوبەش وتیشی هەردوولا ئامادەییان دەربڕی بۆ درێژەدان بە هەوڵەکان دروستکردنی بارودۆخی لەبار بۆ کارەکان و وەبەرهێنەران بەمەبەستی کارکردن لە بازاڕەکانی یەکتر، لە ڕێگەی هاوکاری و پاڵپشتیکردنی چالاکییە بازرگانییەکانەوە، هەروەها هەردوولا خواستی خۆیان دەربڕی بۆ پتەوکردنی هاوکاری ئابوری و بازرگانی و وەبەرهێنان لە بوارەکانی پاڵاوتنی نەوتی خاو و پیشەسازی کیمیایی و پرۆسەکردنی کانگا و کانزاکان، ڕووپێوی جیۆلۆجی، و تەکنەلۆجییەکانی ژینگە بەتایبەتی (بەڕێوەبردنی پاشەڕۆی بەردەوام و ئابوری بازنەیی وچاودێریکردنی کوالیتی هەوا، و بەڕێوەبردنی سەرچاوەکانی ئاو)، پەرەپێدانی ژێرخان، گواستنەوە، فڕۆکەوانی مەدەنی، پیشەسازی هێڵی ئاسن و ئامێر

و کەرتەستەی بیناسازی و ئەندازیاری وزە و وزەی نوێبووەوە و پیشەسازی پزیشکی و ئامێری پزیشکی، هەروەها ئامێر و کەرتەستەی تایبەت بە کشتوکاڵ و ئامادەکردنی خۆراک.

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد هەردوولا پێشوازییان لە واژۆکردنی ڕێککەوتننامەی خزمەتگوزارییەکانی گواستنەوەی ئاسمانی لەنێوان حکوومەتی هەردوو وڵاتدا کرد، کە کاریگەری ئەرێنی لەسەر گەشتیاری و بازرگانی هاوبەش دەبێت.

هەروەها هەردوولا پێشوازییان لە بەڵێننامەی هاوکاری لە بواری پاراستنی ژینگە کرد، کە لەنێوان وەزارەتی ژینگەی کۆماری عێراق و وەزارەتی ژینگەی کۆماری چیک واژۆ کراوە، و وەزارەتی ژینگەی چیک و دامەزراوە پەیوەندیدارەکانی ئامادەیی خۆیان دەربڕی بۆ ئاڵوگۆڕکردنی ئەزموونەکانیان لەبواری پاراستنی کوالیتی ئاو و هەوا و بەڕێوەبردنی مەترسییەکانی کارەسات و پاراستنی جۆراوجۆری بیلۆجی و بەڕێوەبردنی ناوچە سروشتییە پارێزراوەکان، هەروەها لایەنی چیک ئامادەیی خۆی دەربڕی بۆ ئاڵوگۆڕکردنی زانیاری لەسەر بنەما ستراتیژی و یاساییەکانی پاراستنی ئاو و هەوا و ناساندنی لایەنی عێراقی بە تۆڕی نیشتمانی چاودێری بە ناوچە پەیوەندیدارەکان.

بە دانان بە گرنگی دابینکردنی چوارچێوەیەکی یاسایی گونجاو بۆ دروستکردنی هەلومەرجێکی لەبار بۆ کاروبارەکان و وەبەرهێنەران بۆ ئەوەی لە بازاڕەکانی هەردوو وڵاتدا کاربکەن، هەردوولا بەردەوامی دانوستانەکان ڕادەگەیەنن بۆ ئامانجی گەیشتن بە ڕێککەوتنێک بۆ دوورکەوتنەوە لە دوو باج و ڕێگریکردن لە خۆدزینەوە لە باجی سەپێنراو لەسەر داهات و سەرمایە، بەهۆی گرنگییەکەیەوە بۆ مەبەستی واژۆکردنی لە ئایندەیەکی نزیکدا، بە دانان بە گرنگی چوارچێوەی یاسایی گونجاو بۆ دروستکردنی هەلومەرجی لەبار بۆ بازرگانان و وەبەرهێنەران بۆ کارکردن لە بازاڕەکانی یەکتردا، هەروەها ڕێککەوتن لەسەر پێشکەشکردنی هاوکاری و پشتگیری پێویست بۆ بەردەوامبوون لە دانوستانەکان سەبارەت بە ڕێککەوتنێک بۆ هاندان و پاراستنی وەبەرهێنانی هاوبەش.

سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیران جەختی لەسەر پڕۆژەی گەورەی پەرەپێدانی ژێرخانی عێراق کردەوە بەتایبەتی ڕوانگەی "ڕێگای گەشەپێدان" کە ئامانج لێی دروستکردنی ڕێڕەوێکی ستراتیژییە، بۆ ئەوەی باشوور بە باکوور ببەستێتەوە بە گواستنەوەی وزە و گەشتیار و کەلوپەل وەک دەرفەتێکی گرنگی وەبەرهێنان بۆ هاوردەکارانی چیکی،

هەروەها هەردوو سەرۆک وەزیران ئەرکی دیاریکردنی کەرتەکان و پڕۆژەکانیان و دەرفەتی تایبەت لەم ڕووەوە بە لیژنەی هاوبەشی هاوکاری ئابووری ڕاسپارد.

لەم چوارچێوەیەدا هەردوولا پێشوازی لە دانوستانەکانی نێوان لیژنەی گەرەنتی سەروەری عێراق و دەزگای گەرەنتی هەناردەکردنی چیک (EGAP) دەکەن لەسەر شێوازی ڕێککەوتنێک کە ڕێگە بە ئەگەری دابینکردنی

گەرەنتی سەروەری دەدات لەلایەن وەزارەتی دارایی فیدراڵییەوە بۆ ئەو پڕۆژانەی وەبەرهێنان کە لەلایەن کۆمپانیاکانی چیکەوە جێبەجێ دەکرێن لە عێراق ئەم هەنگاوە ئاسانکاری دەکات بۆ هاتنە ناوەوەی کۆمپانیاکانی چیک بۆ ناو بازاڕی عێراق، و زیادکردنی قەبارەی ئاڵوگۆڕی بازرگانی کەرتی تایبەت لە عێراق، بەتایبەتی لە پڕۆژەکانی ژێرخاندا.

هاوکاری لە بواری وزە

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد هەردوولا خواستی خۆیان دەربڕی بۆ بەهێزکردنی هاریکارییەکان لەبوارەکانی نەوت و غاز و سوود وەرگرتن لەتوانا گەورەکانی هەناردەکردنی نەوتی خاو و بەرهەمە پترۆکیمیاوییەکان و سەرچاوەکانی تر لەکۆماری عێراقەوە بۆ کۆماری چیک و جەختیان لەگرنگی بەهێزکردنی هاوکاری دووقۆڵی کردەوە لەبواری پیشەسازی پترۆکیمیایی و کەرتی وزە، بەتایبەتی پڕۆژە هاوبەشەکان لەفراوانکردنی تواناکانی پاڵاوتنی نەوت و پەرەپێدانی بەرهەمهێنانی وزەی تەقلیدی و نوێبووەوە لەعیراقدا، و لەم چوارچێوەیەشدا هەردوولا پێشوازیان لە واژۆکردنی یاداشتنامەیەکی لێکتێگەیشتن بە ئەم مەبەستە لەنێوان وەزارەتی نەوتی کۆماری عێراق و وەزارەتی پیشەسازی و بازرگانی کۆماری چیک کرد.

هاوکاری لە بواری بەرگری

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد هەردوولا جەختیان لەسەر گرنگی بەردەوامی هاوکارییە دووقۆڵییەکان کردەوە لە بواری سەربازی و پیشەسازیی بەرگری، و لایەنی چیک ئامادەیی خۆی دەربڕی بۆ پێشکەشکردنی پشتیوانی تەکنیکی بەردەوام بۆ بەرزکردنەوەی ئامادەباشی جەنگی بۆ هێزە ئاسمانییەکانی عێراق و لایەنی عێراقی خواستی خۆی بۆ بەردەوامی ئەم هاوکارییە دووپاتکردەوە.

هاوکاری لە بوارەکانی کۆچ و ئاسایش

ڕاگەیەندراوی هاوبەش ئاماژەی بەوەکرد هەردوولا ئامادەیی خۆیان دەربڕی بۆ پەرەپێدانی هاوکاری لە پرسی کۆچبەران لە نێوان لایەنە پەیوەندیدارەکانی کۆماری عێراق و چیک و نێردە دیپلۆماسییەکانی هەردوو وڵات، هەروەها سووربوونی خۆیان دەربڕی بۆ پەرەپێدانی هاوکاری لە بواری نەهێشتن و بەرەنگاربوونەوەی هەموو جۆرە تاوانێکی ڕێکخراو و چڕکردنەوەی ئاڵوگۆڕکردنی زانیاری و ئەزموونەکان بە مەبەستی دەستبەرکردنی پاراستنی تاکەکانی هەردوو وڵات.
لەم چوارچێوەیەشدا هەردوولا پێشوازیان لە واژۆکردنی یاداشتنامەی لێکتێگەیشتن بە هاوکاری ئەمنی نێوان وەزارەتی ناوخۆی عێراق و وەزارەتی ناوخۆی کۆماری چیک کرد.